

RADOVAN DÁVID
vzdělávací společnost

si dovoluje Vás pozvat na seminář

„Právní omezení vstupu do obydlí rodiny – přiměřenost a (ne)souhlas“

Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí

Akreditace Ministerstva vnitra České republiky

Termín a místo konání: 12. září 2025 od 9:00 do 15:00

online

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

lektor na právnických fakultách (Brno a Bratislava), šestnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesionální komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekučnímu řádu)

Vstup pracovníka orgánu sociálně-právní ochrany dětí do obydlí rodiny je mimořádným zásahem do základních práv a svobod a musí být vždy opřen o výslovný zákonný základ. Cílem školení je vysvětlit podmínky, za nichž je takový vstup možný, jaké právní důsledky má souhlas či nesouhlas osoby, jaké jsou limity zákonnosti a co hrozí v případě excesu. Účastníci se naučí vyhodnotit situaci, kdy je zásah oprávněný, a jaké náležitosti musí být splněny, aby nedošlo k porušení nedotknutelnosti obydlí podle Listiny základních práv a svobod. Součástí bude i aktuální judikatura a doporučení veřejného ochránce práv.

Na konci vzdělávacího programu bude účastník schopen:

- určit, kdy je vstup do obydlí rodiny právně přípustný
- vyhodnotit roli souhlasu a jeho právní limity
- bezpečně a přiměřeně postupovat v terénních situacích
- spolupracovat s policií v souladu se zákonem

- zpracovat potřebnou dokumentaci a záznamy
- přijímat svá rozhodnutí ve smyslu přezkumu či odpovědnosti
- vyhodnotit proporcionalitu zásahu v dané situaci
- znát důsledky protiprávního vstupu a jak se jim vyhnout
- vysvětlit rozhodnutí klientovi a posílit důvěru
- aplikovat etické zásady v souladu s právními pravidly

Obsah kurzu:

1. Ústavní ochrana obydlí a právní rámec

- čl. 12 Listiny základních práv a svobod
- pojem „obydlí“ a jeho výklad v judikatuře
- zásada nedotknutelnosti a její limity
- zákonné výjimky z ochrany domovní svobody
- právo na ochranu soukromí a rodinného života
- kolize práv – dítě vs. rodič, stát vs. jednotlivec
- rozhodnutí Ústavního soudu a ESLP
- přehled relevantních právních předpisů (OZ, SPOD, TŘ)

2. Podmínky vstupu pracovníka OSPOD do obydlí

- zákonné zmocnění dle § 53 zákona o SPOD
- situace bezprostředního ohrožení dítěte
- vstup pouze v rozsahu nezbytném k ochraně práv dítěte
- povinnost přiměřenosti a subsidiarity
- požadavek na přítomnost jiné osoby nebo policie
- dokumentace důvodů vstupu a následných kroků
- rozdíl mezi dobrovolným vstupem a vynuceným zásahem
- hranice zákonnosti a odpovědnosti za exces

3. Význam souhlasu a jeho právní následky

- forma, obsah a právní síla souhlasu
- souhlas výslovný, konkludentní, vynucený
- nesouhlas osoby a jeho právní důsledky
- přítomnost dítěte v bytě – může „souhlasit“ dítě?
- náhrada škody při neoprávněném vstupu
- zpětné zpochybnění souhlasu – co je nutné doložit
- judikatura k oprávněnosti zásahu do domovní svobody
- doporučení k práci s písemným záznamem souhlasu

4. Role Policie ČR a dalších složek při vstupu

- kdy a jak spolupracovat s policií
- zákonné pravomoci policie při vniknutí do obydlí
- společný zásah OSPOD a PČR – kdo rozhoduje a co činí

- předběžné opatření a exekuční titul jako právní základ
- vstup v rámci trestního řízení nebo krizového zásahu
- komunikace mezi složkami – právní rámec spolupráce
- odpovědnost za řízení zásahu a přiměřenost prostředků
- doporučení pro společné postupy OSPOD a PČR

5. Soudní přezkum zákonnosti vstupu a jeho důsledky

- možnosti napadení vstupu soudem či stížností
- odpovědnost pracovníka za neoprávněný zásah
- odškodnění podle zákona č. 82/1998 Sb.
- judikatura ke zneužití veřejné moci a nepřiměřenému zásahu
- obrana osobnosti podle občanského zákoníku
- přezkum správními soudy – kasační nálezy NSS
- možné kárné řízení vůči úřední osobě
- povinnost vyhodnotit proporcionalitu zásahu

6. Praktické situace z praxe – kazuistiky

- modelové situace s výkladem, co by bylo zákonné
- vstup bez souhlasu kvůli podezření na týrání
- vstup na žádost dítěte nebo z anonymního podnětu
- přítomnost dalších osob při zásahu
- reakce rodičů a zvládání napětí při zásahu
- příklady z rozhodovací praxe ombudsmana
- mediálně známé excesy a jejich právní analýza
- poučení pro praxi z konkrétních případů

7. Dokumentace a prevence pochybení

- povinnost zaznamenat důvod, průběh a účastníky zásahu
- standardizovaný formulář nebo úřední záznam
- doložení přiměřenosti a účelnosti postupu
- práce s důkazními materiály – fotografie, svědci
- poučení osob a právo na stížnost
- kontrolní mechanismy a odpovědnost
- vnitřní pokyny úřadu a jejich závaznost
- doporučení k nastavení rozhodovacích protokolů

8. Etické a profesní limity zásahu do soukromí

- vztah mezi důvěrou a donucením
- vliv zásahu na důvěru klienta ve veřejnou moc
- kdy zásah může více uškodit než pomoci
- respekt k domovu a kultuře rodiny
- hranice profesionality v krizových situacích
- jak komunikovat důvody zásahu rodičům i dítěti

- obrana pracovníka, pokud jednal v dobré víře
- doporučení pro etický výkon pravomoci

9. Diskuse a závěr školení